

OBSAH

ÚVOD.....	15
-----------	----

Všeobecná časť

Prvá kapitola	HISTORICKÝ VÝVOJ MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA	19
I.	MEDZINÁRODNÉ PRÁVO V STAROVEKU.....	20
II.	MEDZINÁRODNÉ PRÁVO OD STREDOVEKU DO 19. STOROČIA (TRADIČNÉ MEDZINÁRODNÉ PRÁVO).....	22
III.	MEDZINÁRODNÉ PRÁVO OD 19. STOROČIA DO ROKU 1945 (VZNIK VŠEOBECNÉHO MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA).....	35
IV.	MEDZINÁRODNÉ PRÁVO OD ROKU 1945 DO SÚČASNÉHO OBDOBIA.....	40
Literatúra		46

Druhá kapitola	POJEM, PREDMET A OSOBITOSTI MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA	47
I.	POJEM MEDZINÁRODNÉ PRÁVO VEREJNÉ.....	47
II.	PREDMET ÚPRAVY MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA.....	50
III.	OSOBITOSTI MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA.....	54
A.	Subjekty medzinárodného práva a ich vzťahy.....	54
B.	Pramene medzinárodného práva a ich tvorba.....	55
C.	Sankčný mechanizmus medzinárodného práva.....	56
Literatúra		57

Tretia kapitola	SUBJEKTY MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA	58
I.	ŠTÁTY AKO SUBJEKTY MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA.....	59
II.	NÁRODNOOSLOBODZOVACIE A POVSTALECKÉ HNUTIA AKO DOČASNÉ A OBMEDZENÉ SUBJEKTY MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA.....	64
A.	Národnooslobodzovacie hnutie ako subjekt medzinárodného práva..	64
B.	Povstalecké hnutie ako subjekt medzinárodného práva.....	68

III. MEDZINÁRODNÉ VLÁDNE ORGANIZÁCIE AKO SUBJEKTY MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA A MEDZINÁRODNÉ NEVLÁDNE ORGANIZÁCIE	71
A. Medzinárodné vládne organizácie	71
B. Medzinárodné nevládne organizácie	79
IV. JEDNOTLIVEC AKO SUBJEKT MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA	81
A. Medzinárodnoprávna subjektivita jednotlivca v oblasti ľudských práv a základných slobôd	83
B. Procesné práva jednotlivca v oblasti ľudských práv a základných slobôd	85
C. Procesné práva jednotlivcov pri uplatňovaní zodpovednosti za zločiny podľa medzinárodného práva	87
V. SVÄTÁ STOLICA AKO SUBJEKT MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA SUI GENERIS	91
VI. INÉ NETRADIČNÉ SUBJEKTY MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA	93
Literatúra	94
Štvrtá kapitola VZŤAH MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA A VNÚTROŠTÁTNEHO PRÁVA	95
Literatúra	106
Piata kapitola PRAMENE MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA	107
I. VŠEOBECNE O PRAMEŇOCH MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA	107
II. MEDZINÁRODNÁ ZMLUVA AKO PRAMEŇ MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA	112
III. MEDZINÁRODNÁ OBYČAJ AKO PRAMEŇ MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA	113
IV. VŠEOBECNÉ PRÁVNE ZÁSADY UZNÁVANÉ CIVILIZOVANÝMI NÁRODMI	119
V. SÚDNE ROZHODNUTIA AKO POMÔCKA PRI URČOVANÍ PRÁVNÝCH PRAVIDIEL	122
VI. NÁUKA NAJVIAC KVALIFIKOVANÝCH ODBORNÍKOV RÔZNYCH NÁRODOV AKO POMÔCKA PRI URČOVANÍ PRÁVNÝCH PRAVIDIEL	123

VII. ROZHODOVANIE MEDZINÁRODNÉHO SÚDNEHO DVORA EX AEQUO ET BONO	124
VIII. JEDNOSTRANNÉ AKTY AKO ZDROJE ZÁVÄZKOV ŠTÁTOV PODĽA MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA	124
IX. VNÚTROŠTÁTNE ZÁKONODARSTVO AKO PÔMOCNÝ PRAMEN MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA	125
X. REZOLÚCIE VALNÉHO ZHROMAŽDENIA ORGANIZÁCIE SPOJENÝCH NÁRODOV AKO POMOCNÉ PRAMENE MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA	127
Literatúra	129
Šiesta kapitola PRAVIDLÁ MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA	130
I. MATERIÁLNE A PROCESNÉ PRAVIDLÁ MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA	130
II. VŠEOBECNÉ, PARTIKULÁRNE A INDIVIDUÁLNE PRAVIDLÁ MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA	131
III. ČASOVO OBMEDZENÉ A NEOBMEDZENÉ PRAVIDLÁ MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA	133
IV. ZÁSADY A NORMY MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA	134
V. DISPOZITÍVNE A KOAGENTNÉ PRAVIDLÁ MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA	136
Literatúra	138
Siedma kapitola KODIFIKÁCIA MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA	139
I. ORGÁNY KODIFIKÁCIE MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA	141
II. KODIFIKÁCIA A POKROKOVÝ ROZVOJ MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA	142
III. PREDMET KODIFIKÁCIE MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA	144
IV. KODIFIKÁCIA MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA PROSTREDNÍCTVOM MNOHOSTRANNÝCH DOHOVOROV	146
A. Prípravné štádium kodifikácie	147
B. Konferenčné štádium kodifikácie	148
C. Ratifikačné štádium kodifikácie	149

V. ĎALŠIE SPÔSOBY KODIFIKÁCIE MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA ..	151
Literatúra	153

Ôsma kapitola **POKOJNÉ RIEŠENIE**

MEDZINÁRODNÝCH SPOROV 154

I. CHARAKTERISTIKA POKOJNÉHO RIEŠENIA SPOROV V MEDZINÁRODNOM PRÁVE	154
II. PROSTRIEDKY POKOJNÉHO RIEŠENIA SPOROV V MEDZINÁRODNOM PRÁVE	161
A. Priame rokovania	162
B. Dobré služby a sprostredkovanie	163
C. Vyšetrovanie a zmierovacie konanie	165
III. KONANIE PRED STÁLYM ARBITRÁŽNYM DVOROM	166
IV. KONANIE PRED MEDZINÁRODNÝM SÚDNYM DVOROM	169
A. Sporové konanie pred Medzinárodným súdnym dvorom.	176
B. Posudkové konanie pred Medzinárodným súdnym dvorom	179
V. SYSTÉM RIEŠENIA SPOROV ORGANIZÁCIOU SPOJENÝCH NÁRODOV	180
Literatúra	184

Deviata kapitola **ZODPOVEDNOSŤ**

V MEDZINÁRODNOM PRÁVE 185

I. PROTIPRÁVNE SPRÁVANIE ŠTÁTOV AKO ZÁKLAD MEDZINÁRODNOPRÁVNEJ ZODPOVEDNOSTI	187
A. Subjektívny prvok zodpovednosti za medzinárodne protiprávne správanie štátov	187
B. Objektívny prvok zodpovednosti za medzinárodne protiprávne správanie štátov	190
C. Okolnosti vylučujúce protiprávnosť správania štátov	191
II. OBSAH ZODPOVEDNOSTI ZA MEDZINÁRODNE PROTIPRÁVNE SPRÁVANIE	197
III. ZÁVAŽNÉ PORUŠENIE ZÁVÄZKOV VYPLÝVAJÚCICH Z KOEJENTNÝCH NORIEM MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA	201

IV. UPLATŇOVANIE ZODPOVEDNOSTI ZA MEDZINÁRODNE PROTIPRÁVNE SPRÁVANIE.....	203
V. PROTIOPATRENIA POŠKODENÉHO ŠTÁTU	205
VI. OBJEKTÍVNA (ABSOLÚTNA) ZODPOVEDNOSŤ V MEDZINÁRODNOM PRÁVE	205
VII. ZODPOVEDNOSŤ ZA ŠKODLIVÉ DÔSLEDKY ČINNOSTÍ MEDZINÁRODNÝM PRÁVOM NEZAKÁZANÝCH	207
Literatúra	209
 Desiata kapitola SANKCIE V MEDZINÁRODNOM PRÁVE	210
I. INDIVIDUÁLNE DONUCOVACIE OPATRENIA ŠTÁTOV.....	211
A. Represálie.....	211
B. Protiopatrenia	213
C. Retorzie	220
II. KOLEKTÍVNE PROSTRIEDKY DONÚTENIA	221
A. Charakteristika systémov kolektívneho donútenia	221
B. Systém kolektívneho donútenia Organizácie Spojených národov ..	223
C. Ohrozenie mieru, porušenie mieru alebo útočný čin	225
D. Kolektívne donucovacie opatrenia bez použitia ozbrojenej sily ...	229
E. Kolektívne donucovacie opatrenia s použitím ozbrojenej sily	235
III. MIEROVÉ OPERÁCIE ORGANIZÁCIE SPOJENÝCH NÁRODOV ...	238
IV. SEBAOBRANA V MEDZINÁRODNOM PRÁVE.....	243
Literatúra	248

Osobitná časť

Jedenásta kapitola OBYVATELIA, ŠTÁTNI OBČANIA A CUDZINCI	251
I. OBYVATELIA V MEDZINÁRODNOM PRÁVE	251
II. ŠTÁTNE OBČIANSTVO V MEDZINÁRODNOM PRÁVE	252
III. PRÁVNE POSTAVENIE CUDZINCŮV	269
Literatúra	274

Dvanásta kapitola	ŠTÁTNE ÚZEMIE A MEDZINÁRODNÉ ÚZEMNÉ REŽIMY	275
I.	ŠTÁTNE ÚZEMIE A ŠTÁTNE HRANICE	275
A.	Štátne územie	277
1.	Spôsoby nadobúdania štátneho územia	278
2.	Rieky ako súčasť štátnych území	287
3.	Vývoj medzinárodnoprávnej úpravy slobody plavby na medzinárodných riekach	290
a)	Záverečný akt Viedenského kongresu z roku 1815	290
b)	Internacionalizácia európskych riek po roku 1815	292
c)	Vývoj právnej úpravy režimu plavby na Dunaji	294
d)	Belehradský dohovor o režime plavby na Dunaji z roku 1948	296
4.	Vzdušný priestor ako súčasť štátneho územia	298
B.	Štátne hranice a ich funkcie	307
C.	Druhy štátnych hraníc a ich určovanie	310
II.	MEDZINÁRODNOPRÁVNA ÚPRAVA ÚZEMNÝCH REŽIMOV (ŠÍRE MORE, ANTARKTÍDA, KOZMICKÝ PRIESTOR)	314
A.	Medzinárodné morské právo	314
1.	Prvá Ženevská konferencia o morskom práve (1958)	317
2.	Druhá Ženevská konferencia o morskom práve (1960)	322
3.	Tretia Ženevská konferencia o morskom práve (1973 až 1982)	322
4.	Dohovor o morskom práve (1982)	323
a)	Pobrežné more a príľahlá zóna	324
b)	Výlučná ekonomická zóna	327
c)	Šíre more	328
d)	Pevninská plytčina	331
e)	Dno a podzemie šíreho mora (oblasť)	334
f)	Riešenie sporov v morskom práve	340
B.	Medzinárodnoprávny režim Antarktídy	344
C.	Právny režim kozmického priestoru	349
Literatúra		358

Trinásta kapitola	ŠTÁTNE ORGÁNY PRE ZAHRANIČNÉ STYKY A MEDZINÁRODNÉ DIPLOMATICKÉ PRÁVO	361
-------------------	---	-----

I.	ŠTÁTNE ORGÁNY PRE ZAHRANIČNÉ STYKY	361
----	---	-----

II. MEDZINÁRODNÉ DIPLOMATICKÉ PRÁVO.....	362
III. MEDZINÁRODNÉ KONZULÁRNE PRÁVO.....	385
IV. OSOBITNÉ MISIE.....	402
V. ZASTÚPENIE ŠTÁTOV PRI MEDZINÁRODNÝCH ORGANIZÁCIÁCH UNIVERZÁLNEJ POVAHY.....	407
Literatúra	414
 Štrnásta kapitola PRÁVO MEDZINÁRODNÝCH ZMLÚV	416
I. DELENIE MEDZINÁRODNÝCH ZMLÚV	416
II. CHARAKTERISTIKA MEDZINÁRODNÉHO ZMLUVNÉHO PRÁVA	420
III. ÚZEMNÝ ROZSAH UPLATŇOVANIA MEDZINÁRODNÝCH ZMLÚV.....	422
IV. VZŤAH VIEDENSKÉHO DOHOVORU O ZMLUVNOM PRÁVE K PRÁVNÝM PORIADKOM ZMLUVNÝCH STRÁN MEDZINÁRODNÉHO DOHOVORU.....	424
V. PRÍPRAVA TEXTU MEDZINÁRODNEJ ZMLUVY	425
A. Prijatie a overenie textu zmluvy.....	425
B. Vyjadrenie súhlasu štátu byť viazaný zmluvou.....	426
C. Záväzok nemariť predmet a účel zmluvy	429
D. Dočasné vykonávanie zmluvy.....	429
VI. VÝHRADY K MEDZINÁRODNÝM ZMLUVÁM	430
A. Náležitosti a rozsah výhrad k medzinárodným zmluvám	431
B. Prijatie a odmietnutie výhrad k medzinárodným zmluvám	432
C. Námietky voči výhradám k medzinárodným zmluvám	434
D. Konanie o výhradách	435
VII. PLATNOSŤ MEDZINÁRODNÝCH ZMLÚV	437
A. Spôsobilosť štátov uzavierať medzinárodné zmluvy	437
B. Riadne prejavená vôľa zmluvných strán.....	439
C. Absolútna neplatnosť medzinárodných zmlúv	439
D. Súlad medzinárodnej zmluvy s imperatívnou normou medzinárodného práva	441
E. Relatívna neplatnosť medzinárodných zmlúv	444
VIII. VÝKLAD MEDZINÁRODNÝCH ZMLÚV	446

IX. ZMLUVY A TRETIE ŠTÁTY	450
A. Konsenzuálny základ vzniku práv a záväzkov pre tretie štáty	450
B. Ustanovenia zmluvy, ktoré sa pre tretie štáty stávajú záväznými v dôsledku medzinárodnej obyčaje	452
X. ZÁNİK ZMLÚV A PRERUŠENIE ICH VYKONÁVANIA	452
A. Zmenšenie počtu strán mnohostrannej zmluvy pod počet potrebný pre nadobudnutie jej platnosti	453
B. Výpoveď alebo odstúpenie od zmluvy, ktorá neobsahuje ustanovenie o zániku, výpovedi alebo o odstúpení	453
C. Zánik zmlúv a prerušenie ich vykonávania v dôsledku ich závažného porušenia	455
D. Podstatná zmena pomerov ako dôvod zániku medzinárodných zmlúv	457
XI. KONANIE O NEPLATNOSTI ZMLÚV, O ICH ZÁNÍKU A PRERUŠENÍ VYKONÁVANIA	460
XII. DÔSLEDKY ZÁNÍKU ZMLUVY, JEJ NEPLATNOSTI A PRERUŠENIA VYKONÁVANIA	462
XIII. REGISTRÁCIA A PUBLIKÁCIA MEDZINÁRODNÝCH ZMLÚV	464
Literatúra	468

Pätnásta kapitola **PRÁVO OZBROJENÝCH KONFLIKTOV
A MEDZINÁRODNÉ HUMANITÁRNE PRÁVO** . . . 469

I. VÝVOJ A CHARAKTERISTIKA PRÁVNEJ ÚPRAVY	469
II. HISTORICKÝ VÝVOJ IUS AD BELLUM	474
III. MEDZINÁRODNÉ PRÁVO OZBROJENÝCH KONFLIKTOV	475
A. Všeobecná charakteristika a základné zásady	475
B. Medzinárodné a iné ozbrojené konflikty	478
C. Vznik vojnového stavu	481
D. Právne účinky vojnového stavu	484
E. Neutralita v ozbrojených konfliktoch	488
1. Prostá neutralita	488
2. Neutralita v rámci systému kolektívneho donútenia OSN	490
3. Trvalá neutralita	491
F. Vedenie ozbrojeného konfliktu	493

1. Ozbrojené sily protivníka	493
2. Vojnová oblasť a oblasť vojnových operácií	498
3. Spôsoby a prostriedky vedenia ozbrojeného konfliktu	499
G. Zakázané spôsoby a prostriedky vedenia ozbrojeného konfliktu . . .	500
1. Zakázané spôsoby vedenia ozbrojeného konfliktu	500
2. Zakázané prostriedky vedenia ozbrojeného konfliktu	501
IV. MEDZINÁRODNÉ HUMANITÁRNE PRÁVO	507
A. Všeobecné zásady humanitárneho práva	508
B. Ženevský dohovor o zlepšení osudu ranených a chorých príslušníkov ozbrojených síl v poli	509
C. Ženevský dohovor o zlepšení osudu ranených, chorých a strokotancov ozbrojených síl na mori	511
D. Ženevský dohovor o zaobchádzaní s vojnovými zajatcami	512
E. Ženevský dohovor o ochrane civilných osôb	516
V. REPRESÁLIE	520
VI. ZASTAVENIE BOJOV A UKONČENIE VOJNOVÉHO STAVU	524
A. Zastavenie bojov	524
B. Ukončenie vojnového stavu	527
VII. TRESTANIE VOJNOVÝCH ZLOČINOV, ZLOČINOV PROTI MIERU A ĽUDSKOSTI	529
Literatúra	530
Prílohy	533
Zodpovednosť štátov za medzinárodne protiprávne správanie	535
Deklarácia zásad medzinárodného práva týkajúcich sa priateľských vzťahov a spolupráce medzi štátmi v súlade s Chartou OSN	550
Charta Organizácie Spojených národov	559
Štatút Medzinárodného súdneho dvora	586
Viedenský dohovor o diplomatických stykoch	600
Viedenský dohovor o konzulárnych stykoch	615
Dohovor o osobitných misiách	645
Viedenský dohovor o zmluvnom práve	664
VECNÝ A MENNÝ REGISTER	695